

Průvodce: Preklinické zubní lékařství (LFP UK)

Preklinické zubní lékařství (PZL) připravuje studenty na ošetření a vyšetření pacienta. Předmět sestává z přednášek, které probíhají v přednáškovém sále stomatologické kliniky ve FN Lochotín (vchod F, 8. p) a z praktické výuky, která probíhá ve Fantomové učebně (též FN Lochotín vchod F, 8. p).

Preklinické zubní lékařství I.

Přednášky

V prvním semestru jsou přednášky zaměřeny na zachovnou stomatologii, přednášky obvykle vede MUDr. Hecová.

- Studenti se setkávají s anomií dutiny ústní a jednotlivých zubů, se základními pojmy, jako zubní kaz, jeho klasifikace a postupem ošetření. Studenti se učí rozpoznávat a používat nástroje a materiály používané v konzervačním zubním lékařství. Probírá se preparace kavit dle Blacka, práce s amalgámem, podložkami, kompozitními a skloionomerními materiály, dále i základy endodontického ošetření.
- Na přednášky velice doporučuji chodit, zejména v zimním semestru. Je důležité se z nich pravidelně připravovat na praktickou výuku, kde jsou znalosti pečlivě ověřovány. Zároveň jsou poznámky z těchto přednášek podstatným zdrojem informací pro zkoušku na konci druhého ročníku.

V letní semestru se témata přednášek přesune na pole protetické, přednáší MUDr. Chlanová.

- Zabývá se základními typy fixních zubních náhrad, jejich indikacemi, kontraindikacemi, postupem zhotovení...

Praktická cvičení a semináře

Studenti jsou na praktika rozděleni do 4 skupin (podobně jako na většinu dalších praktik), které určí děkanát. Pro praktickou výuku je nutná znalost přednášek. Průběžně se píšou testy, které je nutno opakovat v případě neúspěchu. Pro zápočet je 100% účast na praktikách a splnění všech testů a výkonů.

Praktická výuka zahrnuje

- Kreslení zubů.
- Ergonomie práce.
- Základy preparace dle Blacka na fantomech od jednodušších (okluzální kavita, kaz krčku) po složitějších (MO, MD, MOD) a zhotovení výplně (podložka, amalgám, SIC cement, kompozitní materiál).
- Práce s matricí.
- Zhotovení inlaye.
- Základy endodontického ošetření.
- Práce s koferdamem.
- Základy preparace pahýlů pro korunky a můstky.
  - Modelace pahýlu z vosku.
  - Nabrušování pahýlů na modelech.

Paní doktorka poctivě kontroluje pracovní postup každého studenta, a radí s nedostatky. Na práci nikdo nespěchá, podstatné je správné zhotovení a znalost postupu. Je důležité se již v prvním ročníku naučit práci ve zpětném obraze (v zrcátku), bez které se u živého pacienta neobejdeme.

Preklinické zubní lékařství II.

Přednášky

Pokračování protetických přednášek. Základy dentoalveolární chirurgie (anestezie, anestetika, hygiena), parodontologie, rentgenologie.

Praktická cvičení a semináře

většinu semestru zabere zhotovení fixního můstku (kovový s fazetou...). Každý dělá jak práci lékaře, tak práci laboranta. (Preparace, předběžný otisk, odlévání otisků, upravení otisků, výroba individuální otiskovací lžice, detailní otisky, výroba a úprava pracovního modelu, modelace konstrukce náhrady z vosku, po odlití i pryskyřičných částí, artikulace náhrady, leštění...).

Studenti v si v zimním semestru kupují otiskovací hmotu, brousky na opracování pahýlu.

- Broušení pahýlů.
- Otiskování různými technikami.
- Otiskování na čepovou náhradu.
- Výroba můstku několikery praktika, výuka probíhá za dohledu asistentky(a) a laborantek, které jsou velice ochotné a nápomocné. Laborantky ukáží do detailů každý krok a ochotně pomohou těm, kteří mají s některými kroky potíže.

- Základy výroby celkové snímací protézy (otiskování, laboratorná postup, COVS...).
- Na konci semestru si studenti opakují preparace ke zkoušce.

I přes veškerou laskavost, ochotu a pomoc personálu doporučuji obrnit se trpělivostí, protože dochází k prodlevám mezi jednotlivými úkony.

Zkouška

K úspěšnému složení zkoušky je podstatná znalost veškeré látky probírané jak teoreticky, tak prakticky během předchozích dvou let.

Zkouška obvykle probíhá ve fantomové učebně, vzhledem k několika částem trvá několik hodin a je celkem vyčerpávající.

Studenti jsou zkoušeni z jednotlivých odvětví PZL zvlášť a tj. Preklinická chirurgie, konzervační lékařství a protetika. Z každého odvětví je jedna známka, z nichž se složí jedna výsledná. Zkouška obvykle probíhá společně se zkouškou z protetické technologie, která se hodnotí zvlášť.

Skládá se z části teoretické a praktické. K teoretické části existuje seznam otázek, který je možno získat na sekretariátu kliniky, je každý rok stejný (tedy alespoň do teď to tak bylo).

V teoretické části se věnuje zkouškovým otázkám, pro praktickou část je esenciální poznávání nástrojů a znalost jejich použití. Z každého odvětví se losuje jedna dvojkombinace otázek.

O zkouškovém bývají ve fantomové učebně vystaveny nástroje a pomůcky, jejichž znalost se u zkoušky vyžaduje. Je vhodné se předem telefonicky domluvit s laborantkami a přijít si tuto „výstavku“ nastudovat.

Doporučená literatura

- Přednášky!!!
- HECOVÁ, Hana a Květa MONHARTOVÁ. *Morfologie zubů : kreslení a modelování zubů*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1071-X.
- CHLANOVÁ, Alena. *Vybrané kapitoly ze stomatologické propedeutiky. Protetická část*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 1997. ISBN 80-7066-748-6.
- HOUBA, Robert a Květa MONHARTOVÁ. *Vybrané kapitoly z preklinické a klinické části dentoalveolární chirurgie (včetně možností využití kryoterapie a laserové terapie)*. 1. vydání. Praha : Univerzita Karlova, 1992. ISBN 80-7066-685-4.
- STEJSKALOVÁ, Jitka. *Konzervační zubní lékařství*. 2. vydání. Praha : Galén, c2008. ISBN 978-80-7262-540-6.

Odkazy

- Stomatologická klinika FN Lochotín (<http://www.lfp.cuni.cz/oddeleni/66-stomatologicka-klinika.html>)
- OVAVT (<http://ovavt.lfp.cuni.cz/course/category.php?id=18>)